# [Vrijetijdtips]

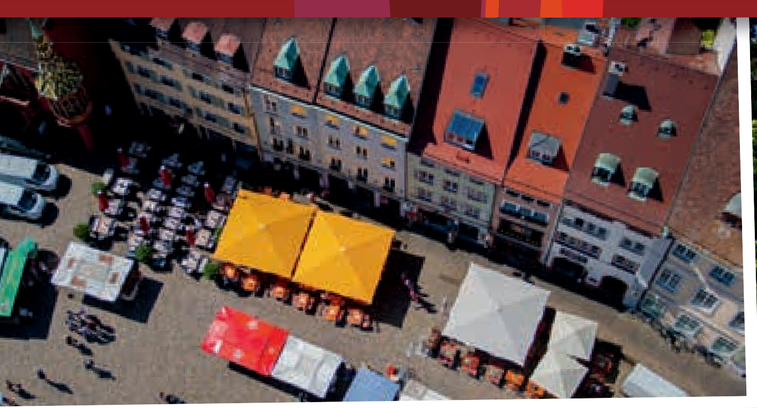

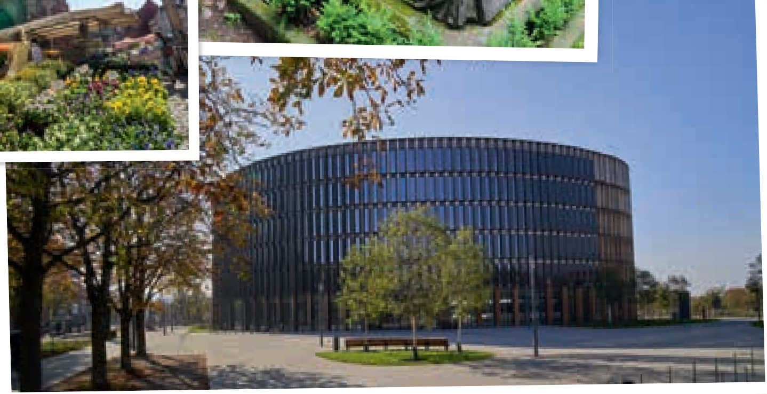

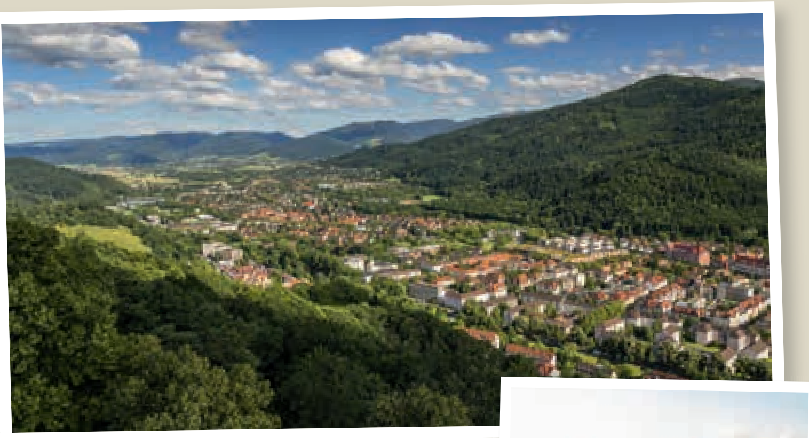

Ontdek de vele stadswijken van Freiburg – met onze vrijetijdtips wordt uw verbijf in Freiburg een belevenis!

**STADSRONDLEIDINGEN**

Informatie over stadsrondleidingen ontvangt u in de Tourist Information of op **www.visit.freiburg.de/en/guided-tours**

## OUDE BINNENSTAD

### MUNSTER 25 1

Bezichtigingen:
ma – za 10.00 – 17.00 uur
zo 13.00 – 19.00 uur

Torenbeklimming:
ma – za 9.30 – 16.45 uur
zo en feestdag 13.00 – 17.00

Regelmatige rondleidingen in Münster en Münsterbauhütte zie website.

Routebeschrijving: 🚋 1+2+3+4 → »Bertoldsbrunnen«

www.freiburgermuenster.info

### MÜNSTERMARKT 25 2

Gevarieerde boerenmarkt op de Münsterplatz.

ma – vr 7.30 – 13.30 uur
za 7.30 – 14.00 uur

Routebeschrijving: 🚋 1+2+3+4 → »Bertoldsbrunnen«

www.muenstermarkt.freiburg.de

### ALTE WACHE 1 3
**(Huis van de wijnen uit Baden)**

Wijnverkoop en – proeverij.
Münsterplatz 38

Routebeschrijving: 🚋 1+2+3+4 → »Bertoldsbrunnen«

www.alte-wache.com

## JUGENDSTIL-ARCHITECTUUR IN HERDERN

### SCHLOSSBERGBAHN 41 4
**(Kabelspoorweg Schlossberg)**

Van de stadstuin in 3 minuten naar de Schlossberg.

Openingstijden zie website.

Routebeschrijving: 🚌 27 → »Stadtgarten«

www.schlossberg-bahn.de

### ALTER FRIEDHOF 5
**(oude Kerkhof)**

Grafstenen uit lang vervlogen tijden in parkachtige omgeving.

Stadtstraße
Tel. +49 761 2014699

Routebeschrijving: 🚌 27 → »Hochmeisterstraße«

### BOTANISCHE TUIN 6

Planten uit de hele wereld – een oase midden in Freiburg.

Schänzlestraße 1

Routebeschrijving: 🚋 4 → »Okenstraße«

www.botanischer-garten.uni-freiburg.de

## VISSERSWIJK IN STÜHLINGER

### WIWILÍBRÜCKE 7
**(Wiwilibrug)**

Ook „Blauwe brug" genoemd: New York feeling in Freiburg.

Routebeschrijving: 🚋 1+2+3+4 → »Hauptbahnhof«

### RATHAUS IM STÜHLINGER 8
**(Raadhuis in Stühlinger)**

Een overheidsgebouw als energie-plushuis met de hoogste milieu- en energiestandaarden.

Fehrenbachallee 12

Routebeschrijving: 🚋 1+2+3+4 → »Rathaus im Stühlinger«

### TUINSLANG IN HET ESCHOLZPARK 9

Een groot beeldhouwwerk op royale weides van een voormalig volkstuinterrein.

Fehrenbachallee

Routebeschrijving: 🚋 1+2+3+4 → »Rathaus im Stühlinger«

## GREEN CITY FREIBURG: RIESELFELD, HAID, WEINGARTEN, HASLACH & VAUBAN

### PASSIEVE FLAT BUGGINGER STRASSE 10

Na een algehele sanering is de „Buggi50" wereldwijd de eerste passieve flat.

Bugginger Straße 50

Routebeschrijving: 🚋 3 → »Bugginger Straße«

www.freiburger-stadtbau.de

### ZONNE-ENERGIEVESTIGING & ZONNESCHIP 11

Energie-plushuizen in passieve huizenbouw-stijl met natuurlijke klimaatregeling en een foto-voltageinstallatie.

Merzhauser Straße 183

Routebeschrijving: 🚋 3 → »Paula-Modersohn-Platz«

www.solarsiedlung.de
www.sonnenschiff.de

### DIETENBACHPARK 12

Het grootste park van Freiburg aan de rand van de Weingarten met de Dietenbachsee.

Robert-Ruh-Weg

Routebeschrijving: 🚋 3 → »Rohrgraben«

## ONTSPANNINGSOORD WIEHRE

### ALTER WIEHREBAHNHOF 13
**(Oude Wiehre-station)**

Cultuurcentrum van de stadswijk met park, gemeenschappelijke bioscoop en weekmarkt.

Urachstraße 40

Routebeschrijving: 🚋 2 → »Lorettostraße«

### HOLBEINPFERD 14

Beroemd beeldhouwwerk van gegoten beton in de vorm van een paard met afwisselend schilderwerk.

Günterstalstraße 90

Routebeschrijving: 🚋 2 → »Holbeinstraße«

### WASSERSCHLÖSSLE 15
**(Waterslotje)**

Sprookjesachtige vergezichten op de oude binnenstad van Freiburg, gelegen midden in het Sternwald.

Waldseestraße

Routebeschrijving: 🚋 2 → »Lorettostraße«

## RONDOM DE HAUSBERG VAN FREIBURG: GÜNTERSTAL & SCHAUINSLAND

### SCHAUINSLANDBAHN 16
**(Schauinsland-kabelbaan)**

Met de kabelbaan in 20 minuten op de 1.284 m hoge Schauinsland.

Routebeschrijving: 🚋 2 → »Dorfstraße«, overstappen naar 🚌 21 → »Talstation«

www.schauinslandbahn.de

### MUSEUMSBERGWERK (MIJNMUSEUM) SCHAUINSLAND 17

800 jaar mijnbouwgeschiedenis in de grootste zilvermijn van zuid-Duitsland.

500m lopen vanaf het bergstation.

Routebeschrijving: 🚋 2 → »Dorfstraße«, overstappen naar 🚌 21 → »Talstation«

www.schauinsland.de

### WALDTRAUT VOM MÜHLWALD 18

De hoogste boom in het Günterstäler Stadtwald (stadsbos).

Routebeschrijving: 🚋 2 → »Dorfstraße«, overstappen naar 🚌 21 → »Bernauer«

## HET OOSTEN VAN FREIBURG: OBERAU, WALDSEE, LITTENWEILER, EBNET & KAPPEL

### SCHLOSSBERGTURM 19
**(Schlossbergtoren)**

Fantastisch panorama-uitzicht over de stad tot in het Rijndal. Vanaf hier wandelweg naar de pelgrimskapel St. Ottilien met bosrestaurant.

Te voet bereikbaar via de Kanonenplatz.

### WALDSEE 20

Idyllisch meer in schaduwrijke bosrandomgeving met bootverhuur en restaurant.

Routebeschrijving: 🚋 1 → »Musikhochschule«

www.waldsee-freiburg.de

### KARTAUSWIESEN AN DER DREISAM 21

Nieuwe natuur aan de oever van de Dreisam als recreatiegebied.

Routebeschrijving: 🚋 1 → »Römerhof«

## NOORDEN VAN FREIBURG: HOCHDORF, LEHEN, LANDWASSER, MOOSWALD. BETZENHAUSEN, BRÜHL, BEURBARUNG

### MUNDENHOF 22
**(Dierenpark)**

Dier-natuur-recreatiepark als geliefd familie-uitstapje.

Mundenhof 37

Routebeschrijving: 🚋 5 → »Bollerstaudenstraße« +15 min te voet

www.mundenhof.de

### ZÄHRINGER BURG 23
**(Burcht van Zähring)**

Burchtruïne en schitterend uitkijkpunt met restaurant.

Routebeschrijving: 🚋 4 → »Reutebachgasse«

### SEEPARK 24

Geliefd park met meer om in te zwemmen, minigolf en restaurants.

Routebeschrijving: 🚋 1 → »Betzenhauser Torplatz«

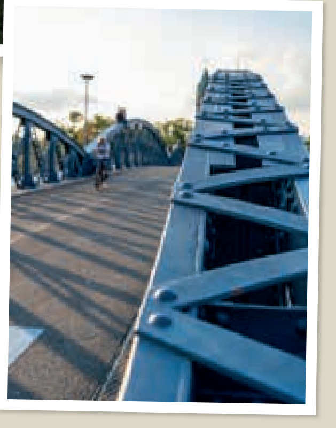

## WIJNGENOT: WALTERSHOFEN, OPFINGEN, TIENGEN, MUNZINGEN & ST. GEORGEN

### PANORAMAPAD WALTERSHOFEN 25

Rondwandeling van 9 km die de thema's wijn, natuur en landschap omvat.

Parochiekerk St. Peter en Paul

Routebeschrijving: 🚋 1 → »Paduaallee«, overstappen naar 🚌 32 → »Ochsen«

### THEMAPADEN OPFINGEN 26

Keuze uit vijf rondwandelingen bij de Tuniberg.

Routebeschrijving: 🚋 1 → »Paduaallee«, overstappen naar 🚌 32 → »Rathaus«

www.opfingen.info

### ERENTRUDISKAPELLE MUNZINGEN 27

Kenmerk van de Tuniberg met schitterend uitzicht.

Routebeschrijving: 🚋 3 → »Munzinger Straße«, overstappen naar 🚌 35 → »Windhäuslegasse«

---

**www.visit.freiburg.de**
@visit.freiburg | #visitfreiburg

Management Marketing
FWTM
FREIBURG

VAN HARTE WELKOM IN

# [Freiburg]

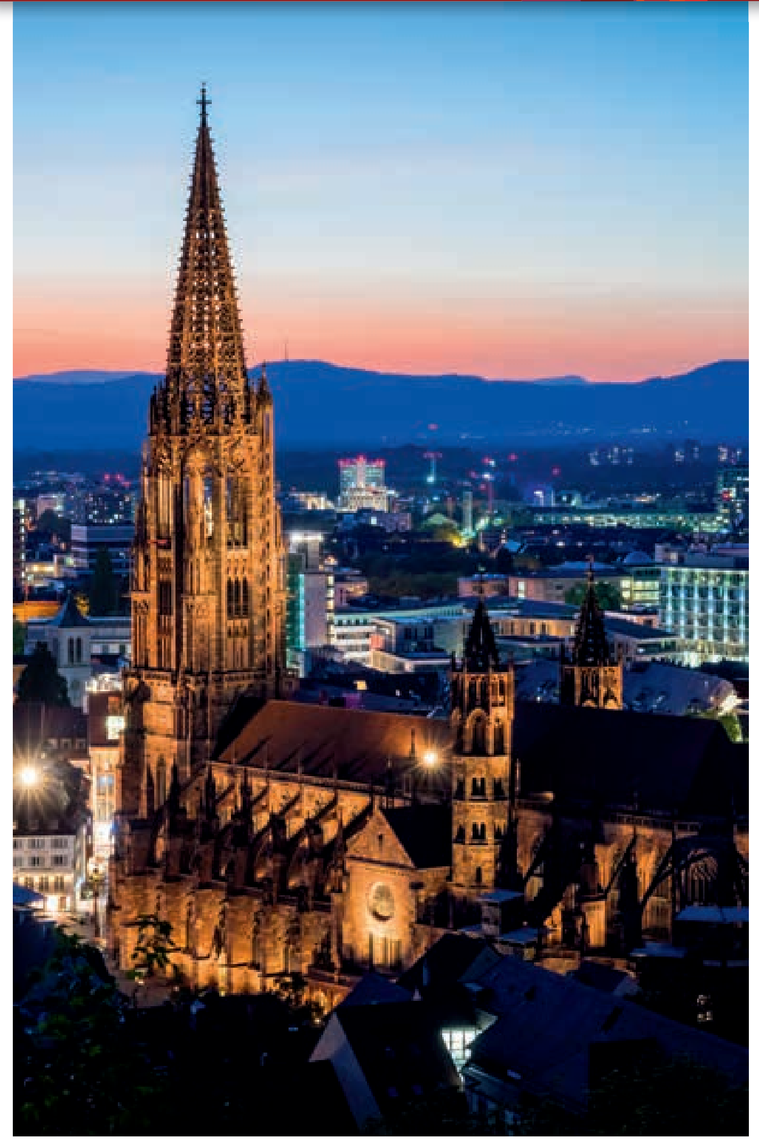

---

WWW.VISIT.FREIBURG.DE/EN/ART-CULTURE

# [Kunst & cultuur]

THEATER, MUSEA, KUNST EN CONCERTEN IN FREIBURG

## THEATER

**www.visit.freiburg.de/en/stages**
Voorverkoop bij de Tourist Information

### THEATER FREIBURG 31

Stedelijke podia met het Sparten Musiktheater, toneelspel, concert, dans en jong theater.

Bertoldstraße 46

www.theater.freiburg.de

### WALLGRABEN THEATER 33

Ambitieus, literair keldertheater met wisselende voorstellingen van moderne auteurs.

Rathausgasse 5a

www.wallgraben-theater.com

### CALA THEATER

Uit de stroming straattheater is een vaste theaterinstelling in Freiburg ontstaan, die met veel ontdekkingslust en humor het sprookjesachtige van het alledaagse leven zoekt en presenteert.

Haslacher Straße 15

www.cala-theater.de

### ALEMANNISCHE BÜHNE

Alemannisch dialecttheater.

Gerberau 15

www.alemannische-buehne.de

### THEATER IM MARIENBAD 32

Hier gaan de optredens van het gerenommeerde kinder- en jeugdtheater van Freiburg in première.

Marienstraße 4

www.marienbad.org

### THEATER DER IMMORALISTEN

Energiek, onpeilbaar, absurd, altijd speels en met een duidelijke neiging tot zwarte humor.

Ferdinand-Weiß-Straße 9 – 11

www.immoralisten.de

### THEATER HARRYS DEPOT

Brede keuze aan thema's en veelzijdige genres.

Wilhelmstraße 15/2

www.ensemble-harry.de

### E-WERK FREIBURG

Cultuurprogramma met de nadruk op muziek, theater en dans.

Eschholzstraße 77

www.ewerk-freiburg.de

## MUSEA

**www.visit.freiburg.de/en/museums**

### AUGUSTINERMUSEUM MET HUIS VAN DE GRAFISCHE COLLECTIE 16

Met zijn omvangrijke kunst- en cultuurhistorische collectie van de Middeleeuwen tot de Barok wordt het Augustinermuseum vandaag de dag beschouwd als één van de meest gerenommeerde musea van zuid-Duitsland. Uit de voormalige Kloosterkerk is dankzij architect Christoph Mäckler een indrukwekkend museumcomplex ontstaan.

Augustinerplatz

### WENTZINGERHAUS 21
**(Museum voor stadsgeschiedenis)**

Het museum in het laatbarokke woonhuis van de kunstenaar en oprichter Johann Christian Wentzinger laat schatten uit 900 jaar stadsgeschiedenis zien.

Münsterplatz 30

### MUSEUM NATUR UND MENSCH 19
**(Museum natuur en mens)**

Jonge bezoekers gaan naar het Kinder- en familiemuseum op een grote ontdekkingsreis om actief het unieke en de overdaad van onze planeet te onderzoeken.

Gerberau 32

### MUSEUM FÜR NEUE KUNST 18
**(Museum voor nieuwe kunst)**

Permanente evenals bijzondere tentoonstellingen van het Museum voor nieuwe kunst laten belangrijke vertegenwoordigers van internationale schilders en beeldhouwers zien.

Marienstraße 10a

### COLOMBISCHLÖSSLE 15
**(Archeologisch museum)**

Het museum in de in 1861 gebouwde Villa Colombi toont vondsten uit verschillende tijdvakken, van de Steentijd via de late Klassieken tot in de Middeleeuwen.

Colombischlössle, Rotteckring 5

**Stedelijke Musea**
**Di – zo 10.00 – 17.00 uur | www.freiburg.de/museen**
Alle locaties bieden programma's voor groepen en (kleuter)scholen.
TIP: Dag-museumkaart voor alle 5 musea: € 7,– / met korting € 5,–

### UNISEUM FREIBURG 20
**(Museum van de universiteit)**

Het Uniseum Freiburg van de Albert-Ludwigs-Universiteit biedt zeer verschillende inzichten in het leven van alledag, onderzoekswerkzaamheden en onderwijs aan de universiteit vanaf de 15e eeuw tot heden.

Geopend:
do – za 14.00 – 18.00 uur

Rondleidingen voor groepen op afspraak.

Bertoldstraße 17

www.uniseum.de

### ARCHEOLOGISCHE VERZAMELING VAN DE UNIVERSITEIT VAN FREIBURG

De archeologische verzameling toont kunstwerken van de Griekse en Romeinse tijd en afgietsels volgens antieke sculpturen.

Openingstijden:
di – do 14.00 – 18.00 uur
zo 11.00 – 17.00 uur en op afspraak

Herderbau, Tennenbacher Straße 4

www.archaeologische-sammlung.uni-freiburg.de

### ZINNFIGURENKLAUSE 22
**(Museum van tinnen figuren)**

Tinnen figuren vertellen als belangrijkste acteurs van de 21 dioramen (kijkkasten) verhalen uit verschillende tijdvakken die zich in Baden en omgeving hebben afgespeeld.

Geopend: mei tot oktober
di – vr 14.30 – 17.00 uur
za en zo 12.00 – 14.00 uur

Schlossbergring 2

www.zinnfigurenklause-freiburg.de

### FASNETMUSEUM 17
**(Carnavalsmuseum)**

In het huis „Zum Grünen Jaspis" presenteert het narrengilde uit Breisgau het verhaal van de Fastnacht, van de Middeleeuwse oorsprongen tot aan de Alemannische vorm.

Geopend:
za 10.00 – 14.00 uur en op afspraak

Turmstraße 14
Tel. +49 761 22611

### PLANETARIUM 30

In het planetarium ontdekken kleine en grote sterrenkijkers de sterrenstelsels van ons universum.

Bismarckallee 7g

www.planetarium-freiburg.de

## KUNST IN FREIBURG

**www.visit.freiburg.de/en/art**

Talloze ateliers, tentoonstellingsruimtes, overheids- evenals privé-kunstmusea en galerieën bepalen de geschakeerdheid van de kunstscene in Freiburg. Midden in het leven, onder de blote hemel en te allen tijde toegankelijk – Freiburg is ook rijk aan kunstwerken in de openbare ruimte.

## BIOCOPEN

**www.visit.freiburg.de/en/cinemas**

- **Cinemaxx**
  Bertoldstraße 50
- **Friedrichsbau**
  Kaiser-Joseph-Straße 268 – 270
- **Harmonie**
  Grünwälderstraße 16 – 18
- **Kandelhof-Lichtspiele**
  Kandelstraße/Ecke Rennweg
- **Kommunales Kino – in het Oude Wiehre-station:**
  Urachstraße 40

## JAARLIJKSE EVENEMENTEN

| | |
|---|---|
| **JANUARI** | \| Internationale cultuurbeurs \| |
| **FEBRUARI** | \| MUNDOLOGIA \| Alemannisch carnaval \| |
| **MAART** | \| vrijetijdsbeurzen Freiburg \| |
| **APRIL** | \| MEIN FREIBURG MARATHON<br>\| Lentefeest van Freiburg \| |
| **MEI** | \| Wijndagen van St. Georgen \| Lentebeurs van Freiburg \| Asperge- en wijnfeest van Opfingen \| |
| **JUNI** | \| Ultra Bike marathon<br>\| Orgelconcerten in de Munster van Freiburg \| |
| **JULI** | \| ZMF – Muziekfestival in de tent \| Wijnfeest van Freiburg \| Museumnacht van Freiburg<br>\| Schlossberg-feest \| Seefest \| |
| **AUGUSTUS** | \| Zomernachtbioscoop<br>\| Raadhuishofspelen \| Street Food Market \| |
| **SEPTEMBER** | \| Kunst in het bovenste oude stadscentrum \| |
| **OKTOBER** | \| Herfstbeurs van Freiburg \| |
| **NOVEMBER** | \| Variété aan het Seepark \| Plaza Culinaria |
| **DECEMBER** | \| Kerstmarkt van Freiburg<br>\| Circolo – Kerst-circus van Freiburg \| |

Gegevens zonder garantie

**ACTUELE INFORMATIE OVER EVENEMENTEN OP:**
www.visit.freiburg.de/en/events

**TICKETSERVICE**

- **Tourist Information Freiburg**
  Rathausplatz 2 – 4 | 79098 Freiburg
- **Online service** fwtm-ticket.reservix.de
- **Ticket hotline** Tel. +49 761 3881-880

reservix
dein ticketportal

---

# [Natuur & actief]

Van gemoedelijke wandel- en fietsroutes via mountainbike-trails tot minigolf en wintersport: in Freiburg vindt u activiteiten naar uw smaak.

**www.visit.freiburg.de/en/outdoors-active**

### MINIGOLF

- **Miniatuurgolf Seepark**
  aan de Flückigersee
- **Minigolfanlage Landwasser**
  Am Moosweiher
- **Minigolf am Möslepark**
  Möslestraße 12
- **Minigolfanlage Schlossberg**
  Aan het bergstation van de kabelspoorweg Schlossbergbahn
- **FUN Strand Minigolf**
  Bij het strandbad aan de Dreisam

### SCHAATSEN

Ensisheimer Straße 1
Tel. +49 761 897960
www.ehcf.de/eislaufen

### FIETSVERHUUR 40

- **Radstation Freiburg (Fietsstation)**
  Wentzingerstraße 15
  www.freiburgbikes.de
- **FahrRADikal**
  Greiffeneggring 1
  www.rad-ikal.com
- **RADieschen & Co.**
  Marie-Curie-Straße 1
  www.radieschen-co.de

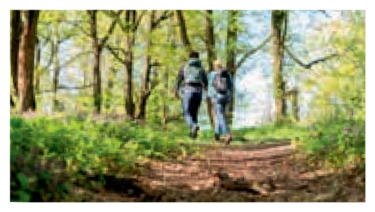

# [Wellness & Gezondheid]

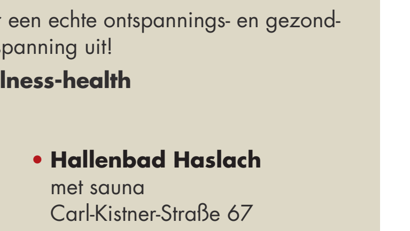

Freiburg staat als health region voor een echte ontspannings- en gezondheidsoase – we nodigen u voor ontspanning uit!

**www.visit.freiburg.de/en/wellness-health**

### THERMAAL BAD

- **Keidel Mineral-Thermalbad Freiburg**
  met saunalandschap
  An den Heilquellen 4
  www.keidelbad.de

### OVERDEKTE ZWEMBADEN

www.badeninfreiburg.de

- **Westbad**
  met openluchtgebied
  Ensisheimer Straße 9
- **Faulerbad**
  met sauna
  Faulerstraße 1
- **Hallenbad Haslach**
  met sauna
  Carl-Kistner-Straße 67
- **Hallenbad Lehen**
  Lindenstraße 4

### BUITEN ZWEMBADEN

www.badeninfreiburg.de

- **Strandbad**
  Schwarzwaldstraße 195
- **Lorettobad**
  Lorettostraße 51a
- **St. Georgen**
  Am Mettweg 42

---

## TOURIST INFORMATION

Rathausplatz 2 – 4
79098 Freiburg
Tel. +49 761 3881-880
touristik@fwtm.de
www.visit.freiburg.de

**Services:**

- Ticketverkoop
- Inlichtingen over Freiburg en het Zwarte Woud
- Kamerverhuur
- Wandel- en fietskaarten / souvenirs / cadeaubonnen

**Openingstijden:**

| **01-06 – 30-09** | |
|---|---|
| ma – vr | 8.00 – 20.00 uur |
| za | 9.30 – 17.00 uur |
| zo | 10.30 – 15.30 uur |
| **01-10 – 31-05** | |
| ma – vr | 8.00 – 18.00 uur |
| za | 9.30 – 14.30 uur |
| zo | 10.00 – 12.00 uur |

**Freiburg goed bereikbaar**

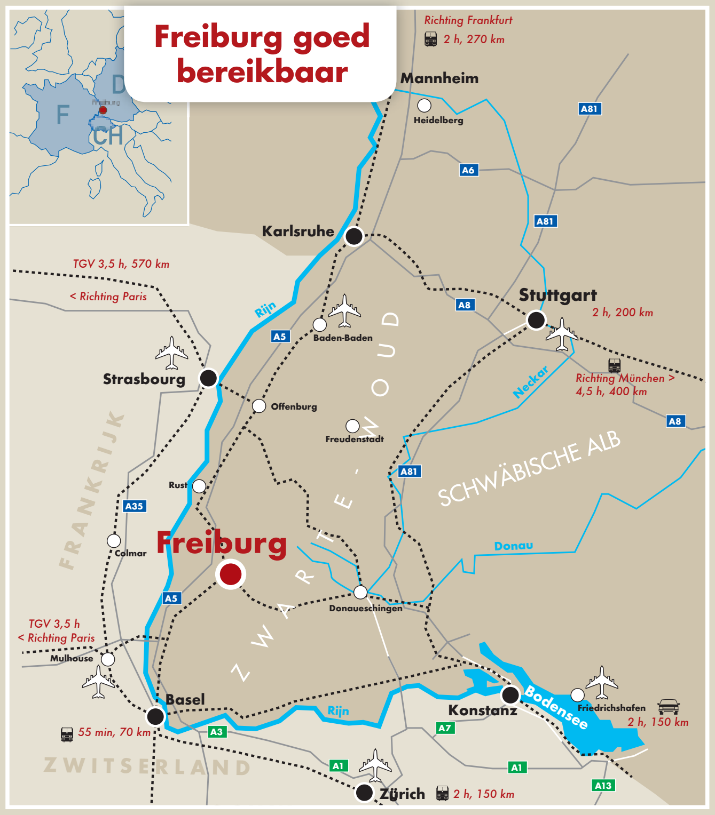

Management Marketing
FWTM
FREIBURG

Freiburg Wirtschaft Touristik
und Messe GmbH & Co. KG
Postfach 1549
79015 Freiburg

**www.visit.freiburg.de**

Oplage: 10.000 | Stand: Maart 2019 | Vormgeving: www.aufwind-group.de | Afbeeldingen: Antal, Barth, Bender, Cozort, Doradzillo-JBW, Düpper, Escher, Freudig, FWTM, KEIDEL Mineral-Thermalbad, Keller, Lohmüller, Mende, Müller, Peter Doomen-Shutterstock.com, Polkowski, Raach, Schoenen, Schwerer, Spiegelhalter, Stock Rocket-Shutterstock.com | Basis voor kaarten: Vermessungsamt Stadt Freiburg | Gegevens zonder garantie

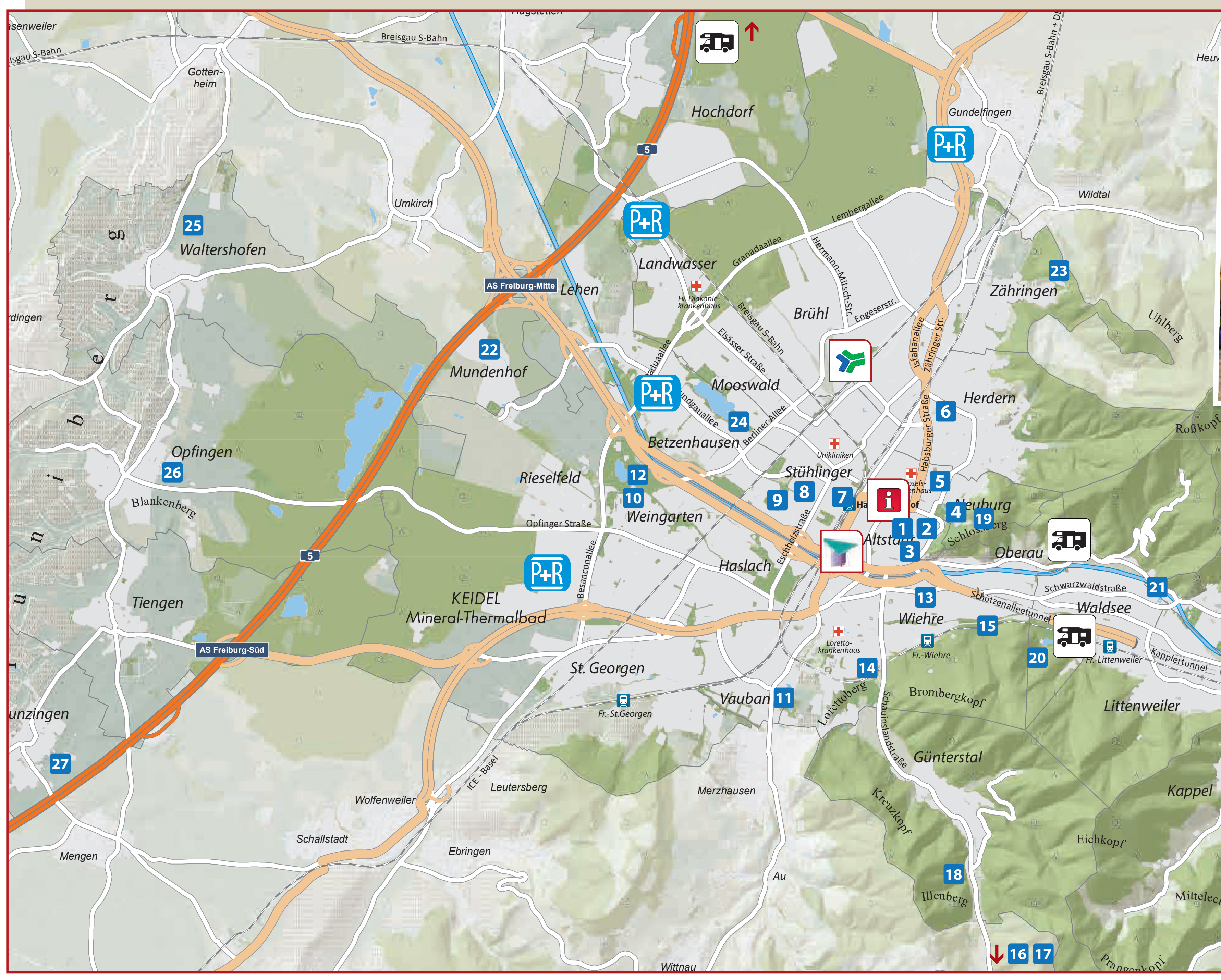

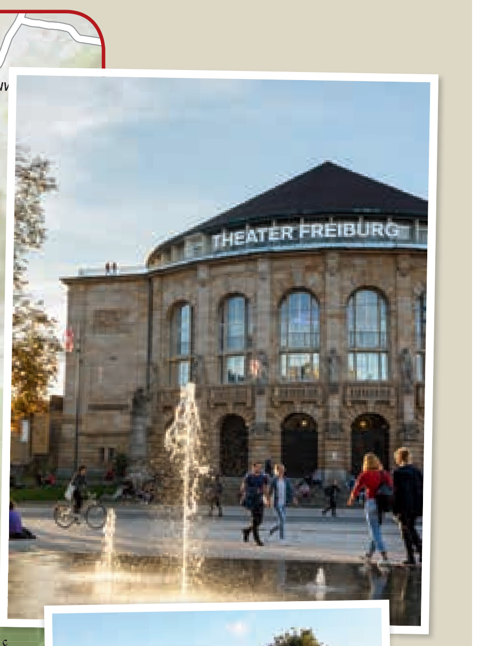
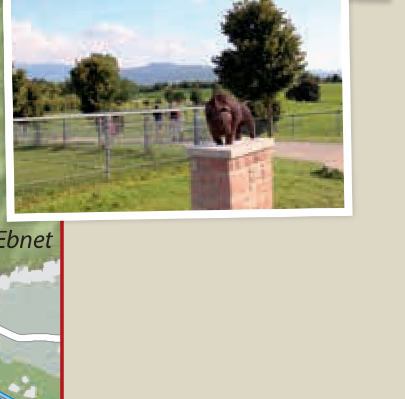

- 🛈 Tourist Information
- Messe Freiburg (Beurs)
- Konzerthaus Freiburg (Concerthuis)
- P+R P+R-parkeerplaatsen
- Camping

---

# [Shopping]

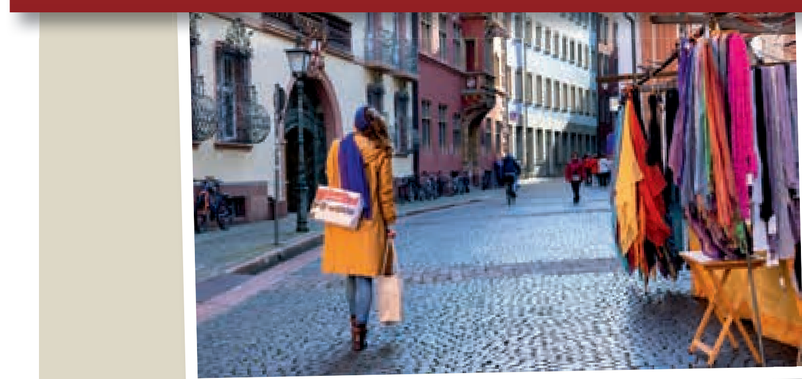

**www.visit.freiburg.de/en/shopping**

Inkopen in Freiburg: dat betekent slenteren door de schilderachtige steegjes, langs fraaie boetiekjes en bij door de eigenaar gerunde winkels. Hier vindt u een keur aan inkoopstraten:

### KAISER-JOSEPH-STRASSE

De belangrijkste inkoopstraat van Freiburg – autovrije flaneermijl met een veelvoud aan mode- en sportwinkels en grote warenhuizen.

### SALZSTRASSE

Leer-, sieraden-, outdoor- en modewinkels.

### OBERE ALTSTADT & OBERLINDEN

Veelvoud aan kleinere winkels: kunstbenodigdheden, sieraden, dames- en herenmode.

### KONVIKTSTRASSE

De flair van de oude binnenstad genieten in de mooiste inkoopstraat van Freiburg: antiekwinkels en elegante boetiekjes in gerestaureerde Middeleeuwse huizen

### SCHUSTERSTRASSE

Uitgebreid aanbod aan lederwaren, antiquarische boeken, kunstwerken en overige unica.

### BERTOLDSTRASSE

De Bertoldstraße leidt u langs boekhandels, het Stadttheater en de bioscoop Cinemaxx.

### RATHAUSGASSE

Goud- en zilverwerk, mode, schoenen en galerieën.

### GRÜNWÄLDERSTRASSE

inkooppassage en sportwinkels evenals de „Markthalle" van Freiburg.

### GERBERAU EN FISCHERAU

De beide parallel lopende straatjes nodigen uit tot rondkijken in de vele kleine boetiekjes.

# [Restaurant-Tips]

**Restaurant-Tips**

Freiburg is een stad voor levensgenieters: de hartige gerechten van Baden, het zelfgebrouwde bier en de uitstekende wijnen uit de regio overtuigen epicuristen en smulpapen in gelijke mate – hier vindt u talloze restaurant-tips:

**www.visit.freiburg.de/en/gastronomy**

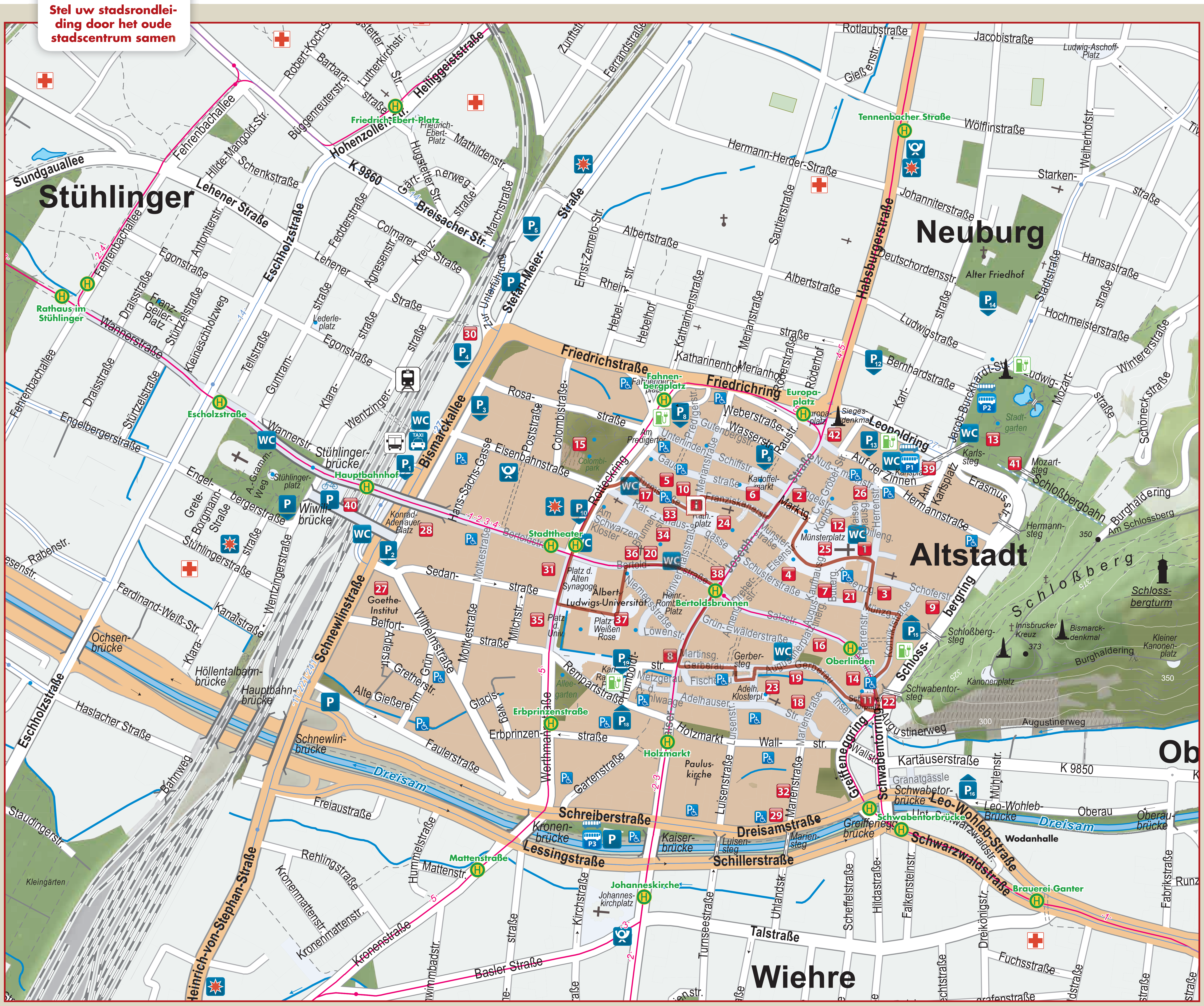

- 1 Alte Wache (Hui van de badische wijen)
- 2 Basler Hof (Districtsraad)
- 3 Erzbischöfliches Ordinariat (Aartsbisschoppelijk ordinariaat)
- 4 Erzbischöfliches Palais (Aartsbisschoppelijk paleis)
- 5 Gerichtslaube (Gerechtsprieel)
- 6 Haus zum Walfisch (Walvishuis)
- 7 Historisches Kaufhaus (Historisch warenhuis)
- 8 Martinstor (Martinuspoort)
- 9 Münsterbauhütte (Munster-werkplaats)
- 10 Rathaus (Gemeentehuis) met Tourist Information
- 11 Schwabentor (Zwabenpoort)
- 12 Stadtbibliothek (Stadsbibliotheek)
- 13 Stadtgarten (Stadstuin)
- 14 Restaurant „Zum Roten Bären“

**Musea**

- 15 Colombischlössle (Archeologisch museum)
- 16 Augustinermuseum
- 17 Fasnetmuseum (Carnavalsmuseum)
- 18 Museum für Neue Kunst (Museum voor nieuwe kunst)
- 19 Museum Natur und Mensch (Museum natuur en mens)
- 20 Uniseum (Museum van de universiteit)
- 21 Wentzingerhaus (Museum voor stadsgeschiedenis)
- 22 Zinnfigurenklause (Museum van tinnen figuren)

**Religieuze huizen**

- 23 Adelhauser Kirche (Adelhauserkerk)
- 24 Martinskirche (Martinuskerk)
- 25 Munster
- 26 Synagoge (Synagoog)

**Cultuur**

- 27 Jazzhaus (Jazzhuis)
- 28 Konzerthaus (Concerthuis)
- 29 Kunstverein (Kunstvereniging)
- 30 Planetarium
- 31 Theater Freiburg
- 32 Theater im Marienbad
- 33 Wallgraben Theater

**Universiteit**

- 34 Alte Universität (Oude universiteit)
- 35 Universitätsbibliothek (Universiteitsbibliotheek)
- 36 Universitätskirche (Universiteitskerk)
- 37 Universitätszentrum (Universiteitscentrum)
- 38 Bertoldsbrunnen

- 39 Karlsplatz
- 40 Radstation Freiburg (Fietsstation)
- 41 Schlossbergbahn (Kabelspoorweg Schlossberg)
- 42 Siegesdenkmal (Overwinningsmonument)

- Hauptbahnhof (Hoofdstation)
- Busbahnhof (Busstation)
- Postkantoor
- Tourist Information
- Elektronische oplaadstations

- Parkeerplaatsen voor mensen met een fysieke beperking
- Politie
- Hospitaal

**Parkeergarages**

- P1 Bahnhofsgarage
- P2 Konzerthaus
- P3 Volksbank
- P4 Am Bahnhof
- P8 Unterlinden
- P9 Schwarzwald City
- P10 Rotteckgarage
- P12 Zähringer Tor
- P13 Karlsbau
- P14 Landratsamt
- P15 Schlossberg
- P16 Schwabentor
- P18 Am Martinstor
- P19 Uni-Kollegiengebäude

**Busparkeerplaatsen**

- P1 Karlsplatz
- P2 Stadtgarten
- P3 Schreiberanlage

[Parkeergaragenummers komen overeen met het automatische parkeersysteem van de stad Freiburg www.freiburg.de/parken]

**Barrièrevrij**

Zonder barrières van Freiburg genieten.

Meer informatie op **www.visit.freiburg.de/en/barrier-free**

De »nette Toiletten« (vriendelijke toiletten) vindt u in de zone van de binnenstad van Freiburg. Deze staan ter beschikking aan onze gasten, bij horecazaken en winkels. De horecahouders met een »nette Toilette« herkent u aan het symbool op de ingangsdeur.

Meer informatie op **www.visit.freiburg.de/en/toilets**

# BELEEF FREIBURG
# STAP VOOR STAP

Zie stadsplattegrond: rood gemarkeerd wandelpad

Onze wandeling langs alle belangrijke bezienswaardigheden gaat van start op de Rathausplatz: het 10 **Altes Rathaus** (Oude raadhuis), waar vroeger de stadsschrijver woonde en tegenwoordig de Tourist Information gevestigd is, maakt vooral indruk door zijn rode gevel. Direct daarnaast bevindt zichhet 10 **Neues Rathaus** (Nieuwe raadhuis), dat tot het einde van de 19e eeuw als collegegebouw van de universiteit van Freiburg diende. Waar vandaag de dag de stadsbestuurders van Freiburg vergaderen, waren vroeger de lokalen voor anatomie en polikliniek te vinden. Tegenover het Altes Rathaus bevindt zich de 24 **Martinskirche** (Martinuskerk), die rond 1300 is gebouwd en tot 1783 kloosterkerk was van het Franciskanerklooster, dat ernaast ligt. Berthold Schwarz, wellicht de bekendste van de toenmalige ordebroeders, is op het fontijnmonument in het midden van de Rathausplatz te vinden. Als alchemist zou hij volgens de overlevering door toeval het zwart kruit hebben uitgevonden. Aan zijn voeten schijnen het wapen van Freiburg en die van zijn partnersteden als kunstzinnige mozaïeken. Veel van dergelijke kunstwerken uit gekleurde Rijnkiezels sieren de steegjes van het oude stadscentrum van Freiburg en tegelijkertijd de ingangen van tal van winkels.

Links langs de Martinskirche komen we in de Franziskanerstraße en na einige tijd langs 6 **Haus zum Walfisch** (Walvishuis) met zijn prachtige, laatgotische portaalerkers die zijn opgericht door de Grootschatmeester van Keizer Maximiliaan. Hier leefde van 1529–1531 de beroemde humanist Erasmus van Rotterdam, die in 1529 door de Hervorming uit Bazel verdreven was. Iets verder bereiken we het 2 **Basler Hof** (Districtsraad), een van de belangrijkste profane gebouwen van de stad, die sinds zijn bouw van 1494 tot 1496 steeds de verblijfplaats van belangrijke instellingen was: eerst deed het dienst als residentie in ballingschap van het domkapitel van Bazel, vervolgens was het bijna honderd jaar lang de officiële vestiging van de Voor-Oostenrijkse regering, en tegenwoordig is het de zetel van het Regierungspräsidium (districtsraad) van Freiburg. Hier in de Kaiser- Joseph-Straße – in de Middeleeuwen nog „Große Gass“ genoemd – bevond zich toentertijd de markt van de stad. Tegenwoordig wordt de „Kajo“ (Kaiser-Joseph-Straße) met zijn arcadegangen, die na de oorlog zijn ontstaan, beschouwd als flaneer- en inkoopcentrum van Freiburg.

Rechts voorbij het Basler Hof zien we al de kern van Freiburg – de Münsterplatz. Hier is van maandag tot zaterdag de Münstermarkt van Freiburg geopend – beleven en genieten in één: proef een „Lange Rote“ (Worst), een glas wijn uit Baden of slenter gewoon gezellig door de drukke bezigheden heen! In het midden van het plein verheft zich op indrukwekkende wijze het 25 **Munster** van Freiburg, waarvan de toren van 116 meter hoog vroeger de „mooiste toren van de christenheid“ werd genoemd. De toren is gebouwd tussen 1200 en 1513 en is een van de weinige grote gotische kerkgebouwen, die nog in de Middeleeuwen voltooid is en tal van oorlogen bijna intact doorstaan heeft – als laatste het bombardement van Freiburg in de Tweede Wereldoorlog. Opmerkelijk zijn o.a. het prachtige timpaan in de voorhal, de historische glazen ramen in het langschip alsmede het hoogaltaar van Hans Baldung Grien. Onze tip: aan de zuidelijke zijde kunt u de Munstertoren beklimmen en wordt u beloond met een prachtig uitzicht.

Hier aan de zuidkant van het Munster komt vooral ook de rode gevel van het 7 **Historisches Kaufhaus** (Historisch warenhuis) duidelijk naar voren. Dit gebouw is versierd met Habsburgse sculpturen en wapens en werd van 1520 – 1532 voor het marktbeheer van de stad gebouwd en diende als douane-, handels- en financieel kantoor. In de directe omgeving van het Historisches Kaufhaus bevindt zich het 4 **Erzbischöfliches Palais** (Aartsbisschoppelijk paleis) van 1756: het enig Statenhuis van het ridderschap van Breisgau. Het 21 **Wentzingerhaus** (Museum voor stadsgeschiedenis) verder naar het oosten aan het plein is in 1761 als „woonhuis op de mooie hoek“ gebouwd door de schilder, architect en beeldhouwer Johann Christian Wentzinger en biedt vandaag de dag plaats aan het museum voor stadsgeschiedenis. Voor alle wijnkenners en-liefhebbers is bovendien het „Huis van de Badische wijnen“ een absolute must: de 1 **Alte Wache** (Huis van de badische wijen) met zijn gele gevel nodigt uit tot het proeven van talrijke wijnen uit Freiburg en de regio.

10

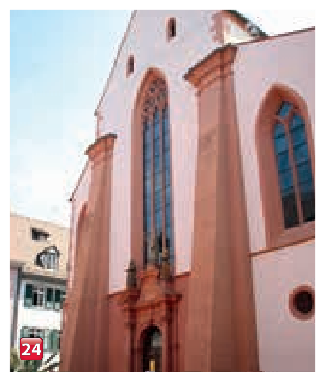
24

We vervolgen onze route langs de Alte Münsterbauhütte (Oude Munster-werkplaats) de Herrenstraße in, waarin zich met het 3 **Erzbischöfliches Ordinariat** (Aartsbisschoppelijk ordinariaat) een van de vooraanstaande bouwwerken van het laathistorisme in Baden bevindt. Door de smalle Münz-steegjes komen we in een van de mooiste straten van Freiburg, de Konviktstraße. Deze bochtige straat was in de Middeleeuwen een levendige ambachtsstraat en is nu heel uitnodigend met zijn aantrekkelijke huisgevels en boetiekjes. Iets verder komen we bij het 11 **Schwabentor** (Zwabenpoort): gebouwd in het midden van de 13e eeuw is het de jongste van de twee nog overgebleven stadspoorten en wordt er op zijn gevel de legende verteld van de Zwaab, die vroeger de stad wilde kopen, zonder daarin te slagen. Vlak daarbij bevindt zich het oudste Gasthof (pension) van Duitsland 14 **„Zum Roten Bären“**.

Hier in de oude bovenstad van Freiburg bevindt zich ook de gemoedelijke voorstad met industrieel kanaal, industrieterrein, visterrein en eiland. ‘‘Klein Venetië“ - zoals de idyllische steegjes ook worden genoemd – nodigt ertoe uit galerieën te bezichtigen, gemoedelijk in één van de fraaie cafés te verpozen of de krokodil in het kanaal te bekijken. We volgen de schilderachtige steegjes tot aan de Augustinerplatz met het voormalige klooster van de Augustijner heremieten. Gebouwd in 1300 en aan het begin van de 18e eeuw omgevormd in Barokstijl wordt het sinds enkele jaren gesaneerd en biedt het plaats aan wat wel het mooiste museum van Freiburg wordt genoemd: het 16 **Augustinermuseum**. Het bovenste oude stadscentrum was in de Middeleeuwen de ambachtswijk van Freiburg. Tegenwoordig kunnen we hier van de mediterrane charme van Freiburg genieten. Na een korte wandeling door de schilderachtige steegjes bereiken we de oudste overgebleven verdedigings- en wachttoren van de stad, de 8 **Martinstor** (Martinuspoort). Van tijd tot tijd diende deze ook als gevangenis en aan het begin van de 20e eeuw werd het gebouw hoger gemaakt en uitgebreid.

Langs de 38 **Bertoldsbrunnen**, de spil in het openbare vervoer, komen we in de Bertoldstraße langs 34 **Alte Universität** (Oude universiteit) met het 20 **Uniseum** (Museum van de universiteit) en de 36 **Universitätskirche** (Universiteitskerk) en bereiken we de universiteitsbuurt met het collegegebouw I, een Jugendstil-bouwwerk van 1909/11 en de „Oude universiteitsbibliotheek“ (KG IV). Een echte „blikvanger“ is de nieuwe 35 **Universitätsbibliothek** (Universiteitsbibliotheek) met zijn glazen gevel, die afkomstig is van de architect uit Bazel Heinrich Degelo. Langs het historische 31 **Theater Freiburg** (1905–10) komen we via de Rotteckring bij het Zwarte Klooster, genoemd naar de zwarte klederdracht van de Ursulinen en een van de eerste meisjesscholen van Freiburg. Het Colombipark aan de overkant nodigt ’s zomers niet alleen uit om er te vertoeven, hier ligt ook het 15 **Colombischlössle**: in de villa in Engelse nieuwgotische stijl die voor gravin de Zea Bermudez Y Colombi 1859–61 is gebouwd, tegenwoordig het 15 **Musée archéologique** gehuisvest.

In de Turmstraße, langs het 17 **Fasnetmuseum** (Carnavalsmuseum), kunnen we een blik werpen op het oudste gemeentehuis van de stad. Vanaf 1303 wordt dit gebouw als raadskamergebouw in documenten vermeld, sinds 1547 wordt het als 5 **Gerichtslaube** (Gerechtsprieel) aangeduid en bevindt het zich in het binnenhof achter het Altes Rathaus, het uitgangspunt van ons wandelpad.

6

4

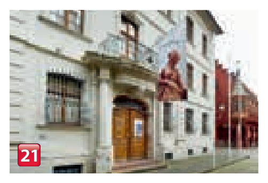
21

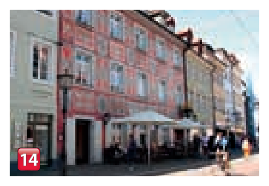
14

16

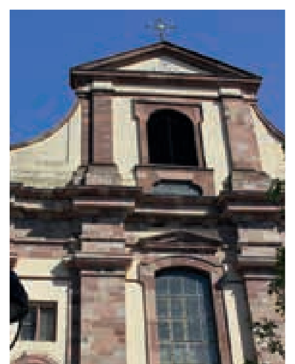

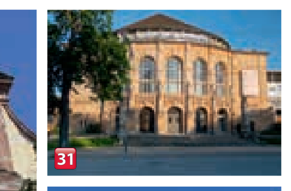
31

2

7

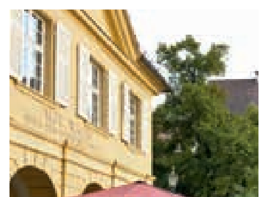

8

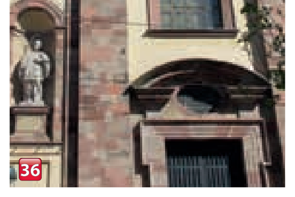
36

15

25

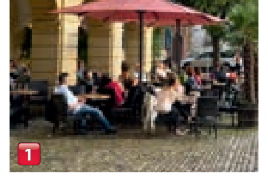
1

3

38

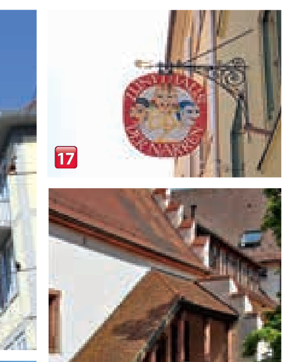
17

11

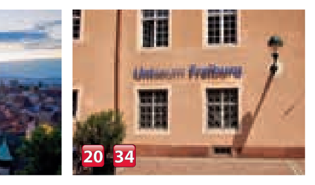
20 34

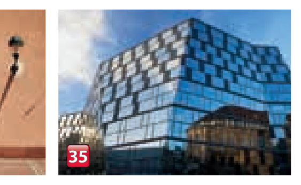
35

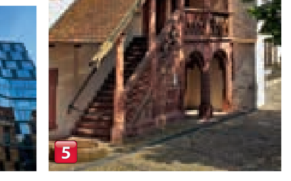
5

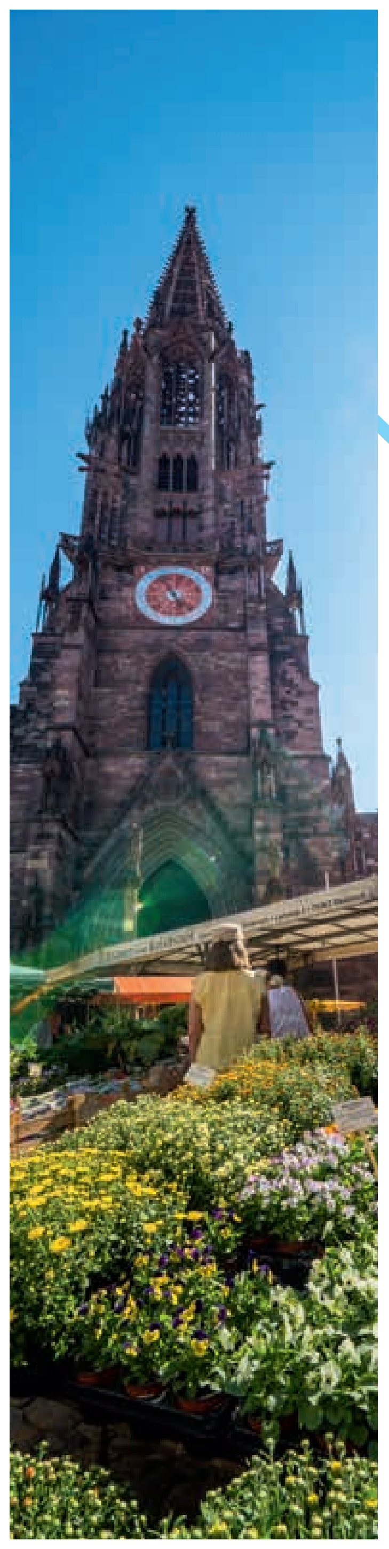

## VAG Lijnennetwerk Freiburg

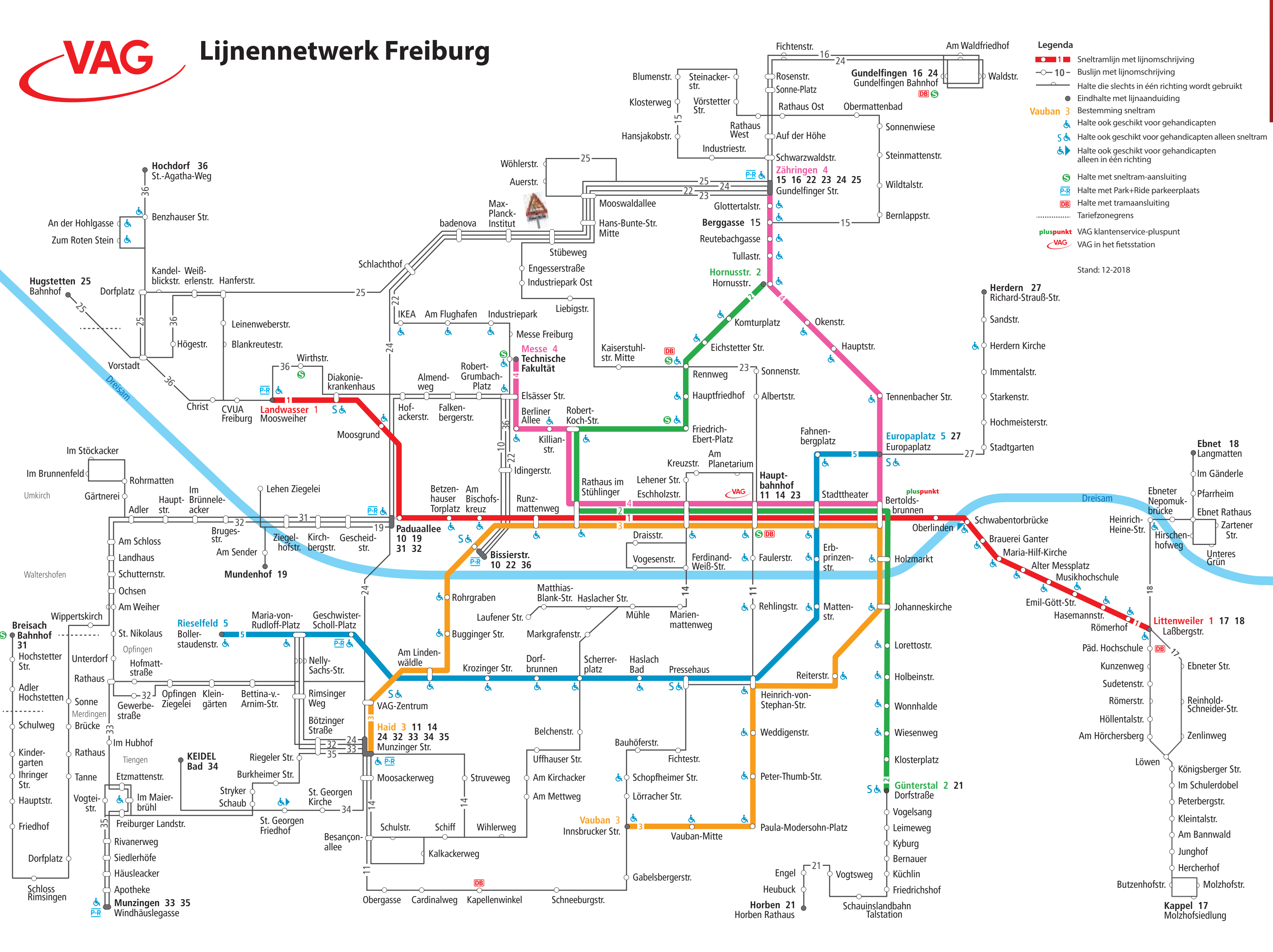
VAG
Legenda
Sneltramlijn met lijnomschrijving
Buslijn met lijnomschrijving
Halte die slechts in één richting wordt gebruikt

# [De geschiedenis van Freiburg]

## BELANGRIJKE DATA IN DE GESCHIEDENIS VAN FREIBURG

| | |
|---|---|
| 1120 | Marktoprichting door Konrad von Zähringen |
| 1200–1513 | Bouw van het Munster |
| 1238 | Eerste vermelding van de „Bächle“ (waterstroompjes) van Freiburg |
| 1368 | Freiburg komt onder de bescherming van het Habsburger Huis |
| 1457 | Aartshertog Albrecht VI richt de universiteit van Freiburg op |
| 1677–97 | Freiburg is Franse vesting |
| 1805 | Integratie van Freiburg in het Groothertogdom Baden door Napoleon |
| 1821 | Freiburg wordt benoemd tot bisschopszetel |
| 1901 | Freiburg krijgt een elektrische stroomvoorziening |
| 1910 | Inwijding van het nieuwe stadstheater |
| 1911 | Opening van het nieuwe universiteitsgebouw |
| 1914 | Luchtaanvallen tijdens de Eerste Wereldoorlog |
| 1918 | Op de Karlsplatz wordt tot revolutie opgeroepen: Baden wordt een republiek |
| 1923 | Opening van het Augustinermuseum |
| 1930 | Opening van de Schauinslandbahn (Schauinsland-kabelbaan) |
| 1944 | Zwaarste luchtaanval tijdens de Tweede Wereldoorlog op 27 november |
| 1952 | Freiburg maakt deel uit van de deelstaat Baden-Württemberg |
| 1959 | De Franse stad Besançon wordt de eerste partnerstadvan Freiburg. Tot 2016 volgen nog 11 steden |
| 1986 | Landesgartenschau (tuinierbeurs) in Freiburg |
| 1993 | 1e Bundesliga-promotie van de Sportclub Freiburg |
| 1996 | Opening van het Konzerthaus Freiburg (Concerthuis) |
| 2000 | Opening van de nieuwe Messe Freiburg (beurs) bij het vliegveld |
| 2011 | Paus Benedictus XVI bezoekt Freiburg |
| 2015 | Opening van de nieuwe universiteitsbibliotheek |
| 2017 | Inwijding van het plein van de Oude Synagoge |
| 2018 | Oplevering van Rotteckring, Kronenbrücke en Siegesdenkmal (Overwinningsmonument) |
| | |
| Bevolking | 225.610 (2018) waarvan ca. 33.000 studenten |
| Toerisme | 1,4 miljoen overnachtingen per jaar |
| Lage: | Hoogteverschil van meer dan 1.000 m: Waltershofen 196 m, Münsterplatz 278 m, Schauinsland 1.284 m vanaf NN |

## Freiburg-Tips

**Lange Rote**
Het kleinste symbool van Freiburg bevindt zich direct naast het grootste: de Münsterwurst (Münsterworst) – ook „Lange Rote“ genoemd – van maandag tot zaterdag op de Münstermarkt. Een absolute must voor ieder bezoek aan Freiburg!

**„Bächle“ van Freiburg**
De „Bächle“ (waterstroompjes) lopen door de hele binnenstad en zijn niet uit Freiburg weg te denken. Vroeger deden ze o.a. dienst als bluswaterkanalen. Tegenwoordig zijn de „Bächle“ `s zomers een verfrissende afkoeling voor jong en oud – maar let op: wie „erin stapt“ trouwt volgens een legende met iemand uit Freiburg!

WelcomeKarte
3 dagen-combiticket
KORTINGEN op stadsrondleidingen
3 mobiele vakantiedagen in Freiburg ende hele regio ...
... voor slechts 26,- € inclusiefde VAG Schauinslandtrein
Kinderkaartje: 16 €
Kaartje ook per app FahrPlan+
VAG OnlineShop
Regio-Verkehrsverbund Freiburg www.rvf.de
In erster Linie RVF
www.rvf.de/welcomekarte